

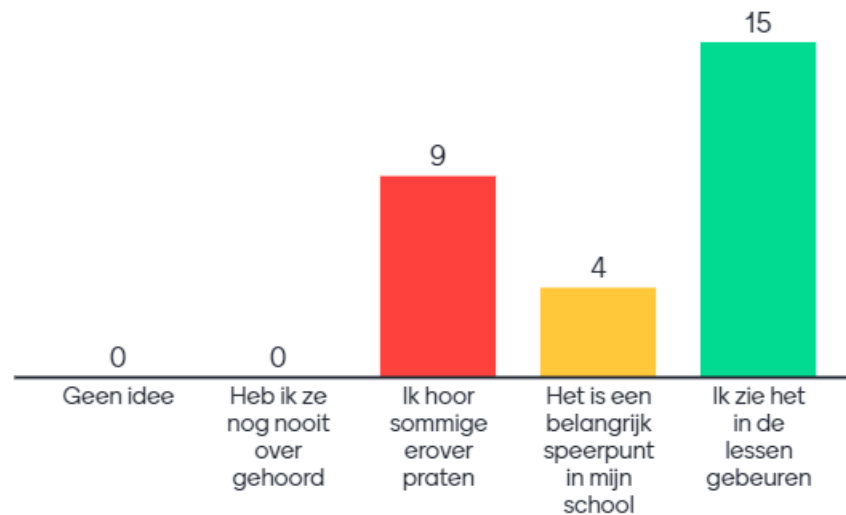
Leernetwerk formatief evalueren

Formatief Evalueren Conferentie, 18 November
2021

Workshop: de leerling-docent FE cyclus
Judith Gulikers

VO land is hard aan het formatief evalueren!

Is jouw school bezig met formatief evalueren?

Mei
2021

Na dit interactieve webinar heb je....

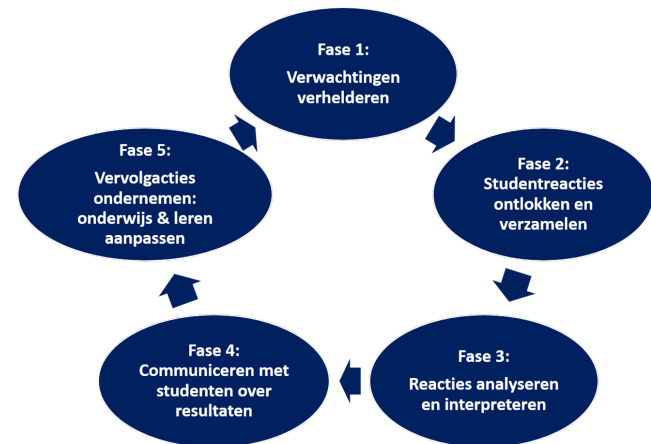
Helderder voor jezelf wat jij bij je leerlingen wilt bereiken met FE

Wat dit betekent voor het gedrag dat je van hen wilt zien in de klas

En wat dat vervolgens voor jouw (gedrag als) docent betekent

Gulikers, J., Veugen, M., & Baartman, L. (2021). What are we Really Aiming for? Identifying Concrete Student Behavior in Co-Regulatory Formative Assessment Processes in the Classroom. *Frontiers in Education*, 6(415). doi:10.3389/educ.2021.750281

Formatief evalueren (Gulikers & Baartman, 2017)

Co-regulatie (Allal, 2020)

Daarvoor gaan we.....

Bekijken wat jullie willen bereiken met FE (bij je IIn)

Formatief evalueren \leftrightarrow zelf/co-regulatie

Padlet: Wat zeggen jullie nu over leerling (en docent) FE gedrag?

Wat weten we inmiddels vanuit onderzoek?

Maak je eigen leerling/docent-FE cyclus en bekijk die van elkaar

Wat wil je met FE bij je leerlingen bereiken?

Menti.com

2559 0915

Even terug naar de definitie

Formatief evalueren =

Alle (doelgerichte) activiteiten waarmee je reacties ontlokt over het leren van leerlingen, docent/leerling en/of peer deze reacties analyseert, interpreteert en gebruikt om betere beslissingen te nemen voor vervolgacties in leren en lesgeven dan wanneer je deze informatie niet ontlokt had

(Black & Wiliam 2008)

Informeel (ongepand) informatie verzamelen over het leerproces
bijv. vragen in de klas, observaties, meekijken met huiswerk

Formeel (gepland) informatie verzamelen over het leerproces
bijv. proefverken en so's
[Vraag : formatief gebruiken van summatieve toets](#)

Wat is formatief evalueren en de FE cyclus?

Stephanie_onderzoek_toolkit_ma x | Vernieuwendewijs - Inspiratie en x | Documents - OneDrive x | Microsoft OneDrive Download x | SLO Formatief evalueren - animatie x +

https://player.vimeo.com/video/343171720

SLO Formatief evalueren - animatie from slo-communicatie on Vimeo

Waar sta ik nu?

Waar werk ik naar toe?

Hoe kom ik op de gewenste situatie?

FORMATIEF EVALUEREN

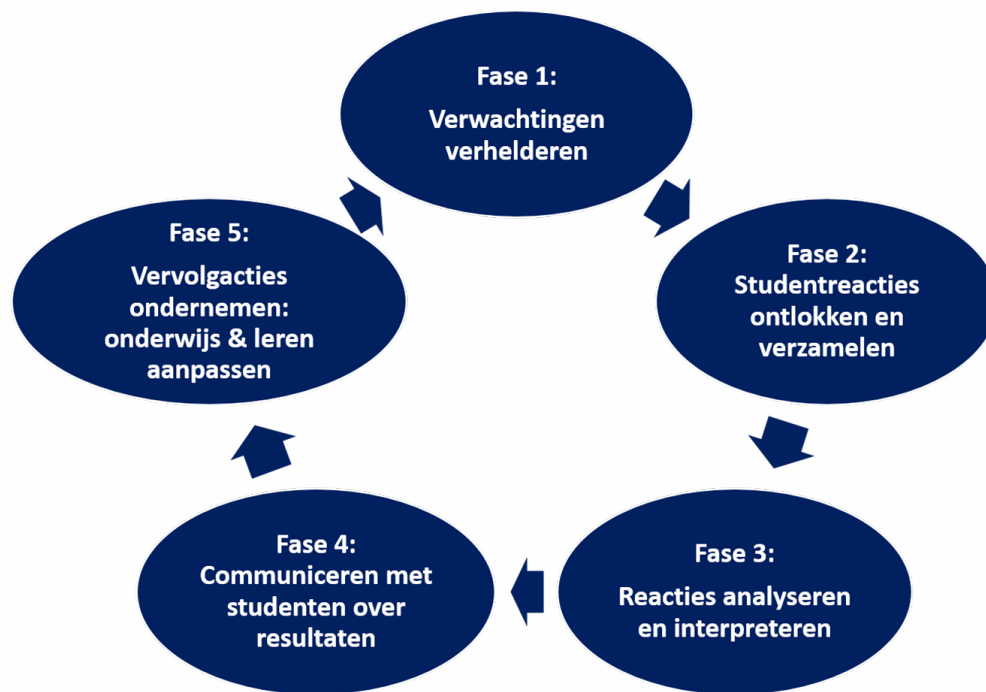
INZICHT IN LEREN VOOR LEERLING & LERAAR

03:09

4:29 PM 2019-10-30

Kijkopdracht: wat zegt dit over concreet docent en leerling gedrag?

Verantwoordelijkheid van wie?

Gulikers & Baartman (2017)

Misconceptie:

FE is de verantwoordelijkheid van de student. Student stuurt eigen leren / student stelt eigen leerdoelen

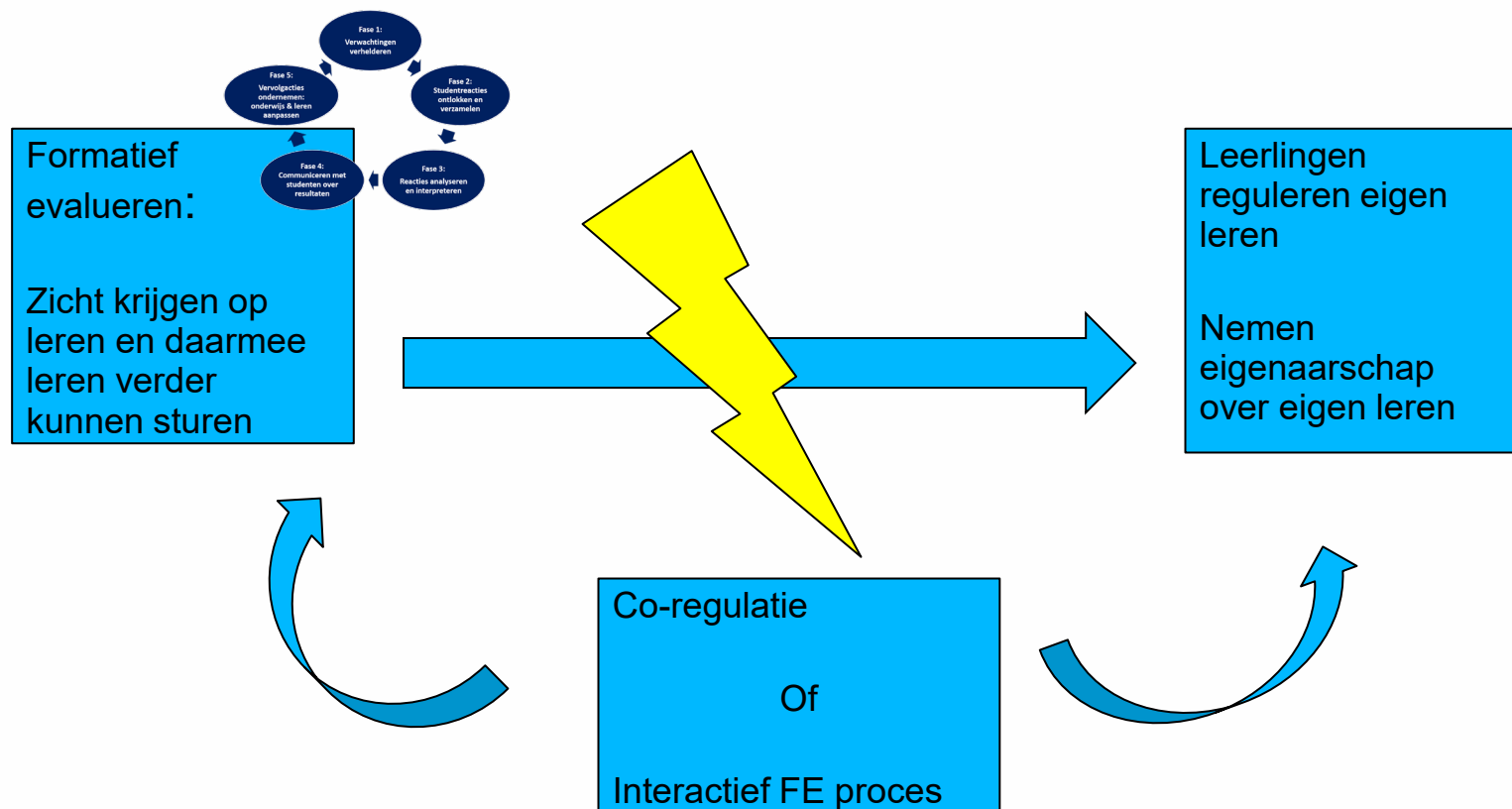
Uitgangspunt van Fe cyclus:

Docent is de cruciale schakel.

Wat DOET de docent in de vijf fasen?

En hoe zet de docent de student in actie in FE?

Formatief evalueren, zelf regulatie en co-regulatie

FE is een samenspel van docent en student

Student leert om activiteiten te gebruiken om van te leren en daarmee eigen leren te kunnen sturen

Maar:

Daarvoor moet docent een leeromgeving inrichten waarin studenten dit kunnen ontwikkelen

Formatief evalueren als onderwijsontwerp vraagstuk

Boud, D., & Molloy, E. (2013). Rethinking models of feedback for learning: the challenge of design. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 38(6), 698-712. doi:10.1080/02602938.2012.691462

Feedback geletterdheid van docent en student

Carless, D., & Winstone, N. (2020). Teacher feedback literacy and its interplay with student feedback literacy. *Teaching in Higher Education*, 1-14. doi:10.1080/13562517.2020.1782372

We starten nu met denken vanuit de leerling

Welk gedrag wil je in de formatieve klas van je leerlingen ZIEN / HOREN

Wat zie je dan ANDERS dan dat je ze nu ziet doen?

Wat moet jij als docent dan DOEN om dit gedrag te ontlocken?

Wat zeggen jullie hier nu over?

Wat wil jij van IIn in de klas zien per FE fase?

Wat moet je als docent doen om dit gedrag te ontlocken / te ondersteunen?

The screenshot shows a Padlet board with the following content:

- Header: padlet, Judith Gulikers, minder dan een minuut
- Title: De FE leerling cyclus_FE conferentie 18 nov
- Subtitle: Welk leerling gedrag willen jullie ZIEN?
- Sticky Note 1: Fase 1: verwachtingen verhelderen (waar naartoe?)
- Sticky Note 2: Fase 2: reacties ontlocken (waar sta ik nu?)
- Sticky Note 3: Fase 3: reacties analyseren en interpreteren
- Sticky Note 4: Fase 4: Communiceren over resultaten
- Sticky Note 5: Fase 5: Concrete vervolgacties ondernemen (hoe nu verder?)
- Sticky Note 6: EN WAT DOET DE DOCENT? Wat concreet gedrag vertoont de docent om deze leerling gedragingen te ontlocken?

A blue starburst in the bottom right corner contains the text "10 min".

https://padlet.com/judith_gulikers/LLN_FEgedrag_Conferentie

Onderzoek Gulikers, Veugen, & Baartman (2021) in FE-leernetwerk

**Door te denken vanuit WAT wil ik van de leerlingen ZIEN
krijg je ook een concreter idee van wat jij als docent moet doen**

Voorbeeld: bouwtekeningen maken (PIE)

Situatie: leerlingen zijn niet kritisch op hun eigen werk en ervaren feedback als vervelend

Groepjes zoeken bouwtekening op internet
→ Wat maakt de deze goed/niet goed
→ Samen succescriteria lijstje maken

Fase 1:
Verwachtingen
verhelderen

LIn maakt eigen bouwtekening

Fase 2:
Leerlingreacties
ontlokken en
verzamelen

Fase 5:
Vervolgacties
ondernemen:
onderwijs & leren
aanpassen

LIn maakt nieuwe tekening → in
2x goed!

Fase 4:
Communiceren met
leerlingen over
resultaten

LIn vergelijkt eigen tekening met
lijstje succescriteria

LIn geeft concrete tips voor
verbetering

LIn vergelijkt peer tekening met
lijstje succescriteria

Stiggins et al (2005): om formatief evalueren daadwerkelijk invloed op leren te laten hebben....

Geef lln duidelijk en begrijpelijk beeld
van de leerdoelen

Gebruik voorbeelden van verschillende
kwaliteit

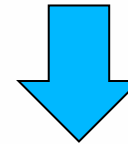
Geef geregeld beschrijvende feedback

Ontwerp lessen die gericht zijn op de
leerdoelen en succescriteria

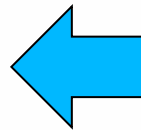
Leer leerlingen zichzelf te beoordelen
en doelen te stellen

Leer leerlingen om gericht eigen werk
aan te passen

Betrek leerlingen in zelf-reflectie en
laat ze hun leren bijhouden en
zichtbaar maken

Wat kun JIJ als
docent daarvoor
doen?

Leerlingen **LEREN**
om die actieve rol te
nemen om zichzelf
te reguleren en in
actie te komen
voor/na feedback

DUS.....

FE is een samenspel van docent en student

Student leert om activiteiten te gebruiken om van te leren en daarmee eigen leren te kunnen sturen

Maar:

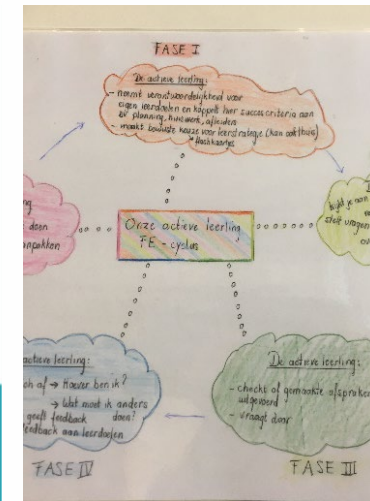
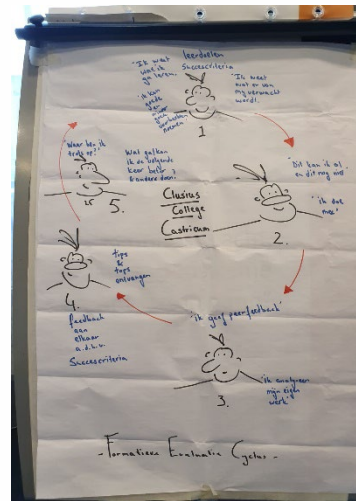
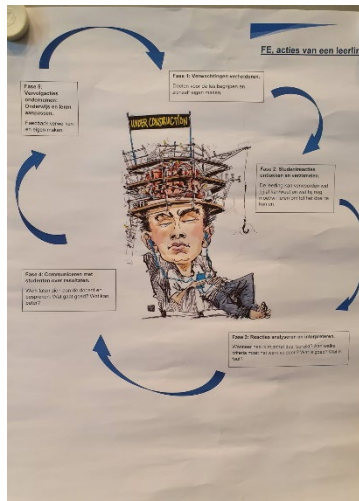
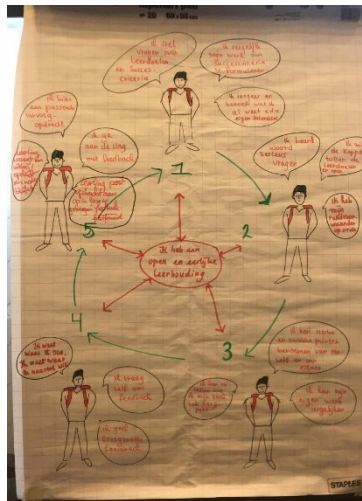
Daarvoor moet docent een leeromgeving inrichten waarin studenten dit kunnen ontwikkelen

Onderzoeksvragen

1. Welk gedrag verwachten docenten – van het FE leernetwerk – van hun leerlingen in formatief evalueren dat bedoeld is om hun zelfregulatie en/of eigenaarschap te stimuleren?
2. Hoe beschrijven deze docenten dan de interactie tussen docent en leerling in dit interactieve FE proces?

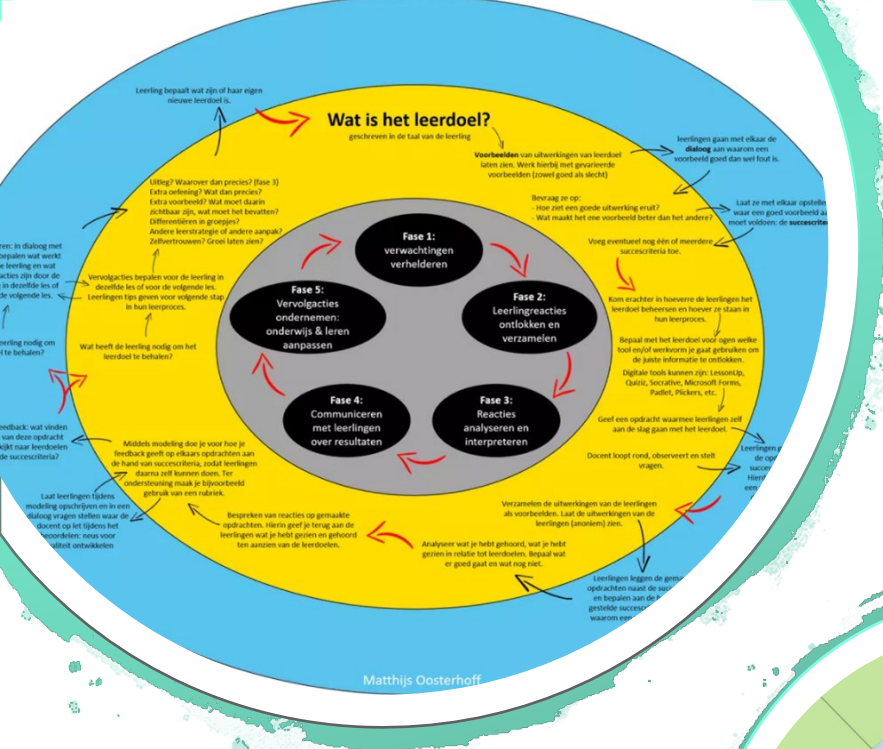
24 posters van de leerling FE-cyclus (VO teams)

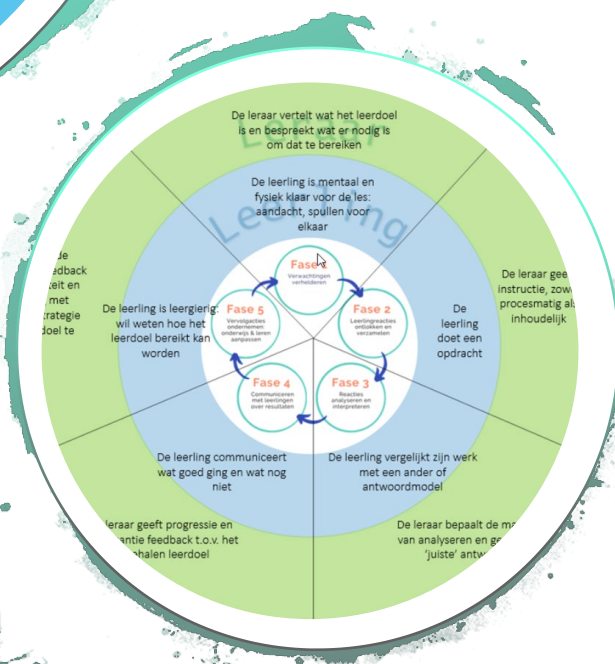
	Wat vager	Wat concreter
Fase 1	Begrijpt de leerdoelen en succescriteria	Stelt vragen bij de leerdoelen Ontdekt de succescriteria door voorbeelden van verschillende kwaliteit te bespreken Prioriteert succescriteria bij gegeven leerdoelen Formuleert eigen leerdoelen
Fase 2	Doet actief mee bij maken van de gevraagde opdrachten	Kiest bewijzen om leerdoelen mee te bewijzen Geeft actief antwoorden en durft daarbij fouten te maken Maakt eigen proces/redenering zichtbaar Wil graag laten zien wat hij/zij kan en heeft geleerd
Fase 3	Beoordeelt eigen werk	Vergelijkt werk van zichzelf en medestudenten met de succescriteria Benoemt wat hij/zij goed heeft gedaan en wat nog niet Vraagt door bij medestudenten om antwoorden te begrijpen
Fase 4	Geeft feedback	Vraagt gericht feedback (op product en aanpak) Vraagt door bij feedback Gaat feedback dialoog aan Maakt overwegingen over welke feedback wel of niet te gebruiken Koppelt feedback aan de leerdoelen/succescriteria
Fase 5	Zet een vervolg stap	Past eigen werk aan Kiest andere leerstrategie Vraagt hulp voor zetten van vervolgstap Geeft aan wat hij/zij nodig heeft voor vervolg stap Formuleert nieuwe leerdoelen Kan feedback vertalen naar een nieuwe opdracht

Een selectie
 van student
 gedragingen

11 leerling- docent FE cycli

Matthijs Oosterhoff

Fase 1	Fase 2	Fase 3
<ul style="list-style-type: none"> - Lin pakt zelf leerdoelen erbij - Lin leest de leerdoelen en succescriteria en stelt verhelderingsvragen indien nodig aan docent - Lin maakt notities - Lin legt aan medelln uit wat de bedoeling is 	<ul style="list-style-type: none"> - Mindmap maken - Leerlingen wisselen uit in groepjes - Leerling steekt vinger op - Leerling schrijft op 	<ul style="list-style-type: none"> - Leerling kiest zelf leerstrategie voor opdracht en voert dit vervolgens uit. Afhankelijk van werkvorm is dit een poster, som, verslag, woordjes etc.
<ul style="list-style-type: none"> - Docent checkt of leerdoelen worden begrepen door ln te bevragen - Docent geeft toelichting op leerdoelen (nav leerlingvragen) 	<ul style="list-style-type: none"> - Aansluiten bij voorkennis - Laat voorbeelden zien - OLG waarbij iedereen meedoet 	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft feedback op werk van de leerling - Laat goed/bad practices zien - Mate van kwaliteit bespreken met elkaar
		<ul style="list-style-type: none"> - Producten bekijken in hoeverre het aan de leerdoelen voldoet - Meest gemaakte fouten bespreken

Wat zagen we hierin?

Variatie in:

- Concreetheid van gedragingen
- Mate waarin fasen verbonden zijn (en doelgericht – fase 1)
- Docent of leerling sturing
 - Mate van betrokkenheid peers
 - Aandacht voor taak of (leer)proces/strategie

docentgestuurd

leerlinggestuurd

En waar leidt het toe

Docenten die het lukt om leerlingen daadwerkelijk een actieve rol te geven in FE, rapporteren positieve effecten van FE

→ Dit zagen we ook studie naar FE online

(Veugen, Gulikers, den Brok, submitted)

→ Dit zagen we ook in VMBO diepte studie

(Baartman, Gulikers, & Bouwmans, in prep.)

Bv.
Actiever in de klas

Vragen meer
feedback

Gaan meer zelf
aan de slag

Kunnen beter
aangeven wat ze
kunnen

Jouw leerlingcyclus-docent cyclus

The screenshot shows a Padlet board with the following content:

- Opdracht formulier (gedifferentieerd)**: A post by Judith Gulikers (19 uur) titled 'Jouw leerling - docent FE cyclus. Download de bijlage, sla m op, vul m in en post m weer hier op de padlet'. It includes a circular diagram with five phases: 'Leren', 'Onderzoeken', 'Toepassen', 'Evaluëren', and 'Reflecteren'. Below the diagram is a PPTX file named 'Leerling-leraar FE cyclus_format'. The text says: 'En... als je klaar bent, of na de sessie, mag je uiteraard kijken naar de cycli van de anderen!'
- Jullie uitwerkingen: Deel ze hier!**: A post by Judith Gulikers (2 dagen) titled '3 docenten HAVO brugklas'. It features a circular diagram with a central 'PPTX' file named 'Leerling_leraar_FE_cyclus_wide_screen voor bijeenkomst 21 juni Nuborgh'.
- Voorbeelden van anderen**: A post by Judith Gulikers (2 dagen) featuring a circular diagram with a central 'PPTX' file named 'Leerling_leraar_FE_cyclus_wide_screen voor bijeenkomst 21 juni Nuborgh'.
- Onderzoeksresultaten**: A post by Judith Gulikers (2 dagen) titled 'Leerling FE gedrag in de vijf FE fasen: meer en minder concreet (ENGELS)'. It contains a table with columns for 'Phase', 'Beschrijving', and 'Vragen'. The table is partially visible.
- Deel jouw inspiratie**: A post by Judith Gulikers (19 uur) titled 'Wat was / waren jouw eye-openers in deze sessie?'. It includes a comment icon and a plus sign for adding more comments.
- Alternatief: leerling-docent FE tabel. Voor als je nog wat minder ervaren bent**: A post by Judith Gulikers (minder dan een minuut).

Gedifferentieer de opdracht

1. Wat wil jij van IIn in de klas zien per FE fase?
2. Wat moet je als docent doen om dit gedrag te ontlocken / te ondersteunen?

https://padlet.com/judith_gulikers/IIn_docent_cycli_FeConferentie

EXIT TICKET

The image shows a Padlet board with a green header and a light blue background. The board is titled "Jullie leerling-docent FE cycli_FE conferentie 2021" and was created by Judith Gulikers. It features several posts:

- Opdracht formulier (gedifferentieerd)**: A post by Judith Gulikers from 19 uur, titled "Jouw leerling - docent FE cyclus. Download de bijlage, sla m op, vul m in en post m weer hier op de padlet". It includes a circular diagram with five phases: "Leerling", "Leraar", "Leerling", "Leraar", and "Leerling". Below the diagram is a PPTX file named "Leerling-leraar FE cyclus_format".
- Jullie uitwerkingen: Deel ze hier!**: A post by Judith Gulikers from 2 dagen, titled "3 docenten HAVO brugklas". It includes a circular diagram with five phases and a PPTX file named "Leerling_leraar_FE_cyclus_wide_screen voor bijeenkomst 21 juni Nuborgh".
- Voorbeelden van anderen**: A post by Judith Gulikers from 2 dagen, titled "Wat was / waren jouw eye-openers in deze sessie?". It includes a circular diagram with five phases and a PPTX file named "Leerling gedrag in de 5 FE fasen: meer en minder concreet (Nederlands)".
- Onderzoeksresultaten**: A post by Judith Gulikers from 2 dagen, titled "Leering FE gedrag in de vijf FE fasen: meer en minder concreet (ENGELS)". It includes a circular diagram with five phases and a PPTX file named "Leering FE gedrag in de vijf FE fasen: meer en minder concreet (ENGELS)".
- Deel jouw inspiratie**: A post by Judith Gulikers from 19 uur, titled "Wat was / waren jouw eye-openers in deze sessie?". It includes a circular diagram with five phases and a PPTX file named "Leering FE gedrag in de vijf FE fasen: meer en minder concreet (Nederlands)".

A red rounded rectangle highlights the right side of the board, including the "Deel jouw inspiratie" post and the "Opmerking toevoegen" button below it.

https://padlet.com/judith_gulikers/In_docent_cycli_FeConferentie

Samen komen we verder in leerling en docent FE gedrag

- Gebruik de padlet: voorbeelden van verschillende kwaliteit en lege formats

- Gebruikt tools op toolkits (HO, VO/PO, MBO)

www.formatievecyclus.nl

Dank jullie wel! Judith.gulikers@wur.nl